

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/45/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421205032
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:4421205032.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. X/X, zastúpený: Advokátska kancelária CIMRÁK s. r. o., so sídlom Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, proti žalovanej: E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., G. XX/XX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. TAKÁČOVÁ, s. r. o., so sídlom Nitra, Mariánska 1359/4, IČO: 55 783 554, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 20. februára 2025 č. k. 18C/95/2021-551 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. d/, § 78 ods. 1, 2 CSP, § 40a, § 140 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobou zo dňa 18. 11. 2021 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že: I. kúpna zmluva uzavretá dňa 02. 06. 2021 žalovanou ako kupujúcou a E. H. a I. I. J. ako predávajúcimi formou Notárskej zápisnice pred notárkou K. K. L., ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Nové Zámky, odbor katastrálny pod V 3461/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 17101 m², je neplatná; II. kúpna zmluva uzavretá dňa 25. 06. 2021 žalovanou ako kupujúcou a I. M. H. ako predávajúcou, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Nové Zámky odbor katastrálny pod V 4194/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 17101 m², je neplatná a aby žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobu odôvodnil tým, že je spoluvlastníkom nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 v podiele 144/5760 k celku. Žalovaná je spoluvlastníkom označenej nehnuteľnosti v podiele 2520/5760. Žalovaná nadobudla kúpnyimi zmluvami zo dňa 02. 06. 2021 a 25. 06. 2021 podiely bývalých spoluvlastníkov E. H. (podiel 720/5760 k celku), M. H. (podiel 360/5760 k celku) a I. J. (podiel 720/5760 k celku). Poukázal na § 140 Občianskeho zákonníka a na to, že nebol zo strany žalovanej upovedomený o zámere odkúpenia podielov od bývalých spoluvlastníkov, čím došlo k zásadnému porušeniu jeho zákonného predkupného práva na predmetné spoluvlastnícke podiely. Listom zo dňa 03. 08. 2021 vyzval žalovanú, aby bezodkladne odstránila opísaný protiprávny stav.

1.2. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 20. 01. 2023, ktorým žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9Co/116/2023-292 zo dňa 30. 11. 2023 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a uviedol, že prípustnosť žaloby je daná v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP.

1.3. Súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 04. 11. 2024 pripustil zmenu petitu žaloby, ktorú žiadal žalobca v dôsledku zmenenej výmery parc. reg. „E“ č. 3719/100, a to v nasledovnom znení: I./ Súd určuje, že kúpna zmluva uzavretá dňa 02. 06. 2021 žalovanou, vklad povolený Okresným úradom Nové Zámky odbor katastrálny pod V 3461/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 15977 m², je neplatná. II./ Súd určuje, že kúpna zmluva uzavretá dňa 25. 06. 2021 žalovanou, vklad povolený Okresným úradom Nové Zámky odbor katastrálny pod V 4194/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 15977 m², je neplatná.

1.4. Žalobca, cestou svojho právneho zástupcu, na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 20. 02. 2025 žiadal, aby súd pripustil vstup do konania na strane žalovanej ako žalovaných I. J., E. H. a I. M. H., z dôvodu, že tieto osoby sú vecne legitimované z pozície účastníkov kúpnych zmlúv, ktorých relatívnej neplatnosti sa žalobca domáha podanou žalobou. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na pristúpenie strán sporu do konania na strane žalovanej, odôvodniac uvedené hospodárnosťou konania, ako i tým, že na strane žalovanej nenastali žiadne skutočnosti, s ktorými by sa spájal prechod alebo prechod práv alebo povinnosti, o ktorých sa koná, navyše, žalobca sa v konaní domáhal neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka a ak by súd pripustil do konania na strane žalovanej aj ostatné osoby, ktoré boli účastníkmi kúpnej zmluvy, žalobca by sa voči nim už nemohol úspešne domáhať relatívnej neplatnosti právneho úkonu, pretože k právnomu úkonu, a to k uzavretiu kúpnej zmluvy, došlo v roku 2021, pričom tento návrh právneho zástupcu žalobcu bol predložený súdu až 20. 02. 2025, t. j. po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby, čo namietala aj právna zástupkyňa žalovanej a na takúto námietku by súd prvej inštancie musel prihliadnuť. Navyše, skutočnosť, kto bol účastníkom kúpnej zmluvy, bola zrejma už pri podaní žaloby.

1.5. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby na strane žalovaných ako nútené procesné spoločenstvo vystupovali všetci účastníci dotknutého právneho úkonu. Ak by žalobca namiesto núteného procesného spoločenstva žaloval len jeden subjekt, prípadne nie všetkých nútených spoločníkov, žaloba by musela byť pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie zamietnutá. Poukázal pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 122/2002, 1 Cdo 11/2003, 3 MCdo 5/2010 (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/116/2019 z 29. 06. 2-021).

1.6. V danom prípade súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Vzhľadom na charakter uplatneného procesného nároku žalobcu, pozostávajúceho z uplatnenia relatívnej neplatnosti jednotlivých právnych úkonov uvedených v určovacej žalobe a pozostávajúcich z označených kúpnych zmlúv, žalobca v tomto spore má naliehavý právny záujem na určení relatívnej neplatnosti jednotlivých a žalobou napadnutých právnych úkonov podľa § 40a Občianskeho zákonníka k § 140 Občianskeho zákonníka. Podstatnou otázkou pre vyriešenie veci bolo posúdenie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu a pasívnej vecnej legitimácie žalovanej. Aktívna vecná legitimácia žalobcu na požadovanom určení daná je, pretože v čase uzatvorenia jednotlivých a žalobou napadnutých právnych úkonov už žalobca bol podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností, takže za podmienok uvedených v § 140 Občianskeho zákonníka mal predkupné právo. Pasívna vecná legitimácia žalovanej je daná tiež. Žalovaná ako podielová spoluvlastníčka sporných nehnuteľností nadobudla svoje spoluvlastnícke podiely od bývalých spoluvlastníkov E. H. v podiele 720/5760 k celku, M. H. v podiele 360/5760 k celku a I. J. v podiele 720/5760 k celku a podľa žalobcu bez toho, aby si pôvodní spoluvlastníci splnili svoju ponukovú povinnosť zostávajúcím podielovým spoluvlastníkom, vrátane žalobcu.

1.7. Súd prvej inštancie mal za to, že konanie trpí nedostatkom pasívnej vecnej legitimácie, udávajúc, že pre úspešné uplatnenie žaloby na určení relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka k § 140 Občianskeho zákonníka žalovaní musia byť všetci účastníci tohto právneho úkonu, pričom v súdnej veci tomu tak nie je. Napriek tomu, že účastníkmi kúpnych

zmlúv boli na strane predávajúcich E. H., I. I. J., ako i I. M. H., ktorí spolu s kupujúcou tvorili nútené procesné spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP, tak tieto osoby v konaní nevystupujú v procesnom postavení žalovaných, pre súd z neznámych dôvodov. Žalobu tak bolo potrebné zamietnuť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pretože napriek existencii núteného procesného spoločenstva pri tom-ktorom žalobou namietanom právnom úkone, žalovanými v tomto spore neboli E. H. a I. I. J. pri právnom úkone - kúpnej zmluve zo dňa 02. 06. 2021 a I. M. H. pri právnom úkone - kúpnej zmluve zo dňa 25. 06. 2021. Žalovaná navrhovala vypočuť účastníkov kúpnej zmluvy ako svedkov, avšak súd upustil od výsluchu svedkov v dôsledku skutočnosti, že nebolo potrebné dokazovať blízky príbuzenský vzťah medzi žalovanou a predávajúcimi, a to z dôvodu, že súd z procesného dôvodu žalobu zamietol. Tento procesný nedostatok, a to okruh strán sporu v rámci núteného spoločenstva, už nebolo možné zhojiť pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, keď navyše súd oboznámil túto skutočnosť v priebežnom právnom posúdení na pojednávaní dňa 20. 02. 2025, na čo právny zástupca žalobcu súdu predložil návrh na rozšírenie strán sporu na strane žalovaných, pretože žalobca, ktorý bol kvalifikovane v konaní zastúpený advokátom, mal možnosť od začiatku konania (žaloba bola podaná 18. 11. 2021), ako aj pred jeho začatím preskúmať okruh strán sporu, a nie pred rozhodnutím vo veci samej po tom, čo súd oboznámil strany, že nie je v konaní dodržané nútené spoločenstvo podľa § 78 CSP, požiadať o rozšírenie strán sporu na strane žalovaných. Z toho dôvodu súd aj zamietol návrh žalobcu na rozšírenie strán na strane žalovaných. Ak teda žalobca sa domáhal vyslovenia neplatnosti kúpnych zmlúv len voči žalovanej ako kupujúcej strany a ostatných účastníkov kúpnej zmluvy - predávajúcich neoznačil na strane žalovaných, nemôže byť žalobca úspešný, keď sa domáha neplatnosti kúpnej zmluvy len voči kupujúcej a predávajúcich v konaní opomenie žalovať. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, udávajúc, že napadnutý rozsudok považuje za prekvapivé rozhodnutie. Poukázal na to, že až na pojednávaní dňa 15. 07. 2024, na ktorom súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že neexistujú žiadne procesné prekážky, pre ktoré by nebolo spor možné prejednať, sa začala vec meritórne prejednávať po vecnej stránke, keď dovtedy sa riešila iba procesná stránka veci. Súd na pojednávaní dňa 20. 02. 2025 prekvapivo návrhy na výsluch svedkov zamietol. Po pojednávaní právna zástupkyňa žalovanej oboznámila jeho právneho zástupcu s listinou súdu z januára 2025, ktorým jej súd oznámil, že nemá zabezpečovať účasť týchto svedkov na pojednávaní, nakoľko sa ich výsluch nevykoná. Takéto oznámenie žalobca nikdy neobdržal. Už na tomto mieste je zrejme porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces, s ktorým úzko súvisí aj zásada kontradiktórnosti konania. Súd mal o tomto zámere vopred informovať aj jeho stranu, aby sa vedel kvalifikovane pripraviť na pojednávanie. Súd tak však neučinil, pričom výsluch svedkov bol významný pre konanie. Týmto nesprávnym postupom súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces v významnej miere. Javí sa preto ako neodôvodnený a arbitrárny postup súdu prvej inštancie, ktorý jednak o nevykonaní už začatého dokazovania upovedomí len jednu stranu konania, a jednak odmietne vykonať ten istý rozsah dokazovania ním navrhnutý, pričom ide zjavne o esenciálny dôkaz pre konanie. Uvedeným je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a e/ CSP. Ďalej mal za to, že uznesenie zo dňa 20. 02. 2025 o zamietnutí návrhu na pristúpenie ďalších žalovaných do konania trpí vadou podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a f/ CSP, nakoľko súd mal tomuto návrhu vyhovieť s ohľadom na do toho momentu vykonané dokazovanie. Uviedol, že si je plne vedomý toho, že na odvolacie konanie sa podľa § 378 ods. 2 CSP nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov. S ohľadom ale na skutočnosť, že v predmetnej veci už odvolací súd raz rozhodol, neprichádza do úvahy zrušenie napadnutého rozsudku (§ 390 CSP) a ani prípadne pojednávanie na odvolacom súde (§ 385 ods. 1 CSP) by vzhľadom na § 378 ods. 2 neumožnilo potrebné pristúpenie navrhnutých osôb do konania na strane žalovaného. Ako jediné možné riešenie sa žalobcovi javí postup podľa čl. 4 ods. 2 CSP a podľa jeho názoru, by odvolací súd mal zvoliť analógia iuris právnou normu § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 CSP a napadnutý rozsudok by mal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie s kasačne záväzným názorom aj ohľadom pristúpenia subjektov na stranu žalovaného. Právny názor súdu prvej inštancie, ktorý založil svoje zamietavé rozhodnutie na nedostatku pasívnej legitímácie, kedy na strane žalovaného mali okrem E. F. vystupovať aj pán J., pani H. a pani H., ako účastníci scudzovacieho úkonu, ktorého neplatnosti sa domáhal, pričom ich ako žalovaných neoznačil, nemá opodstatnenie. Žaloba sa prejednáva od novembra 2021, pričom už raz bolo celé konanie podrobené kasačnému prieskumu odvolacím súdom. Ani odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí neuviedol, že by nebol daný okruh účastníkov konania (a teda by existovala procesná

prekážka brániaca v prejednaní veci). Odvolací aj prvostupňový súd pritom z úradnej povinnosti skúmajú procesné podmienky počas celého konania a v prípade ich zistenia a nemožnosti ich odstránenia boli povinní konanie zastaviť (§ 161 ods. 2 CSP). Ani jeden z týchto súdov však konanie z tohto dôvodu nezastavil. On ako žalobca dňa 15. 07. 2024, ani dňa 04. 11. 2024 nemal na základe daného právneho posúdenia súdu za to, že tu existuje predmetný procesný nedostatok, keďže sám súd explicitne uviedol dňa 15. 07. 2024 vo svojom predbežnom právnom posúdení, že tu neexistuje procesná prekážka podľa § 161 CSP, ktorá by bránila v prejednaní veci. Až na pojednávaní dňa 20. 02. 2025 súd prekvapivo zmenil svoje predbežné právne posúdenie, na čo pohotovo reagoval legitímnym a plne odôvodneným návrhom na pristúpenie subjektov na stranu žalovaného, ktorému súd ale nevyhovel. Takéto konanie súdu považuje za arbitrárne, prekvapivé a nepreskúmateľné, nakoľko v opačnom prípade neexistuje racionálne a právne udržateľné odôvodnenie, prečo súd vykonal 2 riadne pojednávania (15. 07. 2024 a 04. 11. 2024), keď mal za to, že konanie trpí procesnou vadou spočívajúcou v nedostatku vecnej legitímácie. Skutočnosť, že súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadom pasívnej legitímácie v sporoch o neplatnosť právneho úkonu pri nútenom spoločenstve, považuje za irelevantnú, nakoľko súd nezákonne a nespravodlivo rozhodol o jeho legitímnom návrhu na rozšírenie okruhu žalovaných, ktorý by eliminoval tento nedostatok, ktorý súd až do 20. 02. 2025, t. j. viac ako 4 roky, nikdy nespomenul. Vzhľadom na to, dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho a prekvapujúceho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd zväzil postup analogiam iuris podľa čl. 4 ods. 2 CSP a aplikoval normu § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 CSP, a teda napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, resp. aby postupom podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu.

3. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, udávajúc, že s podaným odvolaním žalobcu nesúhlasí a výrok napadnutého rozsudku považuje za správny. Pokiaľ žalobca v odvolaní udával, že v konaní neboli vypočutí navrhnutí svedkovia, tak, ako to bolo súdom naplánované a o tejto skutočnosti ho súd neinformoval, toto tvrdenie žalobcu nezodpovedá realite, pretože jednak sa oznámenie súdu o tom, že svedkovia nemajú byť zabezpečení, nachádzalo v elektronickom súdnom spise a právnomu zástupcovi nič nebránilo, aby sa s ním oboznámil a zároveň právny zástupca žalobcu na súdnom pojednávaní dňa 20. 02. 2025 doručil súdu písomné vyhotovenie podania, ktoré mal skoncipované nezávisle od plánovaného výsluchu navrhovaných svedkov a ktorým bol pripravený odstrániť vady žaloby a rozšíriť okruh účastníkov konania. Pritom skutočnosť, či svedkovia vedeli o podanej žalobe už oveľa skôr, resp. kedy sa o nej dozvedeli, je pre toto konanie z hľadiska pasívnej legitímácie účastníkov konania irelevantná. Rozsudok nemožno považovať ani za prekvapivý, ako to tvrdí žalobca, pretože okruh žalovaných má byť splnený už pri podaní žaloby. Súd by poučením žalobcu, že má žalovať aj ostatných účastníkov kúpnych zmlúv, napriek tomu, že to explicitne vyplýva z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, porušil zásadu rovnosti zbraní a poučením by zvýhodnil žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca rozšíril okruh žalovaných a ona namietala premlčanie, pretože si žalobca neuplatnil relatívnu neplatnosť voči všetkým stranám kúpnych zmlúv v zákonnej trojročnej lehote, súd nemohol postupovať inak, ako tak, že ex offio musel prihliadnuť na námietku premlčania a zamietnuť žalobu bez ohľadu na to, či by návrh na rozšírenie okruhu žalovaných z procesného hľadiska pripustil, alebo nie. Súhlasí so žalobcom, že pán J., pani H. a pani H. boli účastníkmi scudzovacieho úkonu, ktorého neplatnosti sa žalobca domáha, ale boli nimi od začiatku, keďže scudzovacie úkony podpísali pred notárom. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe si mal žalobca aj voči nim uplatniť relatívnu neplatnosť, pričom judikatúra neprikazuje formu uplatnenia si relatívnej neplatnosti a umožňuje opomenutému podielovému spoluvlastníkovi si ju uplatniť nielen v súdnom konaní, ale aj mimo súdneho konania, čo žalobca pred podaním žaloby rovnako urobil len vo vzťahu k nej, a nie aj vo vzťahu k pánovi J., pani H. a pani H., čiže ani s ohľadom na judikatúru nemôže žalobca zahojiť svoje pochybenie a vyvíňovať svoj nesprávny postup poukazovaním na to, že súd nevypočul svedkov, alebo uplynutím lehoty na uplatnenie si relatívnej neplatnosti. Odstránenie väd žaloby zo strany žalobcu malo nastať až dňa 20. 02. 2025, t. j. po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej lehoty, ktorej premlčanie sa dňa 20. 02. 2025 dovolala, keďže plynutie lehôt začalo v prípade časti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 02. 06. 2021 s E. H. a I. I. J. ako predávajúcimi plynúť dňa 03. 06. 2021 a v prípade časti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 25. 06. 2021 s I. M. H. ako predávajúcou dňa 26. 06. 2021. Vzhľadom na uvedené, ani nesúhlasí s použitím analógie v zmysle návrhu žalobcu a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť, pretože je vecne správny.

4. Žalobca v následnom písomnom vyjadrení na vyjadrenie žalovanej uviedol, že nie je jeho povinnosťou každý deň kontrolovať ESS za účelom ubezpečenia sa, že súd prekvapivo nezmenil svoj názor na nastolené a čiastočne vykonané dokazovanie. Je ale povinnosťou súdu pristupovať k stranám konania rovnakým spôsobom, a preto, ak sa súd rozhodol nevykonať už začaté dokazovanie (výsluchy ďalších svedkov) a túto skutočnosť oznámil len právnej zástupkyňi žalovanej, konal značne v rozpore s jeho právom na spravodlivý súdny proces. Návrh na pristúpenie ďalších žalovaných mal v úmysle realizovať až po kompletnom výsluchu svedkov, ktorých už súd raz pripustil (na návrh žalovanej) ako dôkazný prostriedok, pričom z ich výsluchov (v kontexte ich vlastnoručne podpísaných čestných prehlásení založených v spise) bolo objektívne možné predpokladať, že o podanej žalobe vedeli už v čase podpisovania čestných vyhlásení, t. j. v rámci zákonnej premlčacej lehoty, čo by odôvodňovalo ich pristúpenie do konania bez akýchkoľvek pochybností. On ako žalobca, najmä vzhľadom na to, že do 20. 02. 2025 žiadna súdna inštancia v tejto veci (prvostupňový ani odvolací súd) ani slovom nenaznačila (a ani inak procesne správne nepostupovala), že by v konaní existovala procesná prekážka v podobe nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, nemal sebemenší dôvod v nastolenom smere konať. Ak by malo byť pravdou, že uvedené konanie malo od počiatku vadu v nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, je zarážajúce, že súdy oboch inštancií, napriek ich zákonnej povinnosti skúmať procesné podmienky v každom okamihu konania, na túto údajnú elementárnu chybu nereflektovali a viedli spor 3 a štvrt roka, počas ktorého došlo dokonca k druhoінштанčнému prieskumu konania. Pokiaľ žalovaná udáva, že výsledok sporu by bol rovnaký, či by svedkovia boli vypočutí, alebo nie, uviedol, že vedomosť svedkov o podanej žalobe by následne zhojila prípadný nedostatok pasívnej legitímácie, ktorý súd vzhliadol prekvapivo až po vyše troch rokoch konania a dokazovania. Tiež uviedol, že argumentácia žalovanej k opodstatnenosti námietky premlčania žalovanej je nadbytočná, keďže súd žalobu nezamietol z dôvodu vznesenej námietky premlčania, ale z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie. Na druhej strane, je tiež nesprávna, keďže premlčacia doba na podanie predmetnej žaloby nezačína plynúť podpisom scudzovacieho úkonu, ale povolením vkladu do katastra nehnuteľností na základe predmetnej zmluvy.

5. Žalovaná k vyššie uvedenému písomnému vyjadreniu žalobcu uviedla, že žalobca v zásade opakuje argumentáciu, ktorú použil aj vo svojom odvolaní, s ktorou nesúhlasí. Poukázala na to, že Občiansky zákonník je v ustanovení § 40a striktný v tom, čo bol žalobca povinný urobiť, aby mohli byť kúpne zmluvy považované za relatívne neplatné. V zmysle už ňou prezentovanej argumentácie sa mal žalobca dovoliť neplatnosti právnych úkonov voči nej, pánovi J., pani H. a pani H., pričom Občiansky zákonník v uvedenom ustanovení vyžaduje výslovný a formálny jednostranný právny úkon smerovaný voči nej, pánovi J., pani H. a pani H., obsahom ktorého by bolo uplatnenie relatívnej neplatnosti. V tomto súdnom konaní a ani pred podaním žaloby, ako to žalobca vypovedal, nesmeroval z jeho strany voči pánovi J., pani H. a pani H. žiadny jednostranný právny úkon, ktorým by sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti kúpnych zmlúv. Samotná potenciálna vedomosť pána J., pani H. a pani H. o prebiehajúcom súdnom spore od tretích osôb nevyvoláva žiadne právne následky a nemá vplyv na začatie, ani plynutie premlčacích lehôt, ani na zahojenie nedostatku pasívnej legitímácie, a to, ani keby tieto osoby v súdnom konaní vypovedali, že vedeli, že tento súdny spor prebieha. Pri domáhaní sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu je rozhodujúce, kedy bol právny úkon urobený a nie je rozhodujúce zavkladovanie vlastníckeho práva ako pri nahradení prejavu vôle. V tomto prebiehajúcom konaní žalobca nežiada, aby sa stal spoluvlastníkom nehnuteľností, a preto nemôže premlčacia doba plynúť od momentu, keď sa povinná osoba stane spoluvlastníkom nehnuteľností, ale žiada neplatnosť právneho úkonu, čiže rozhodujúci je moment obligačno-právnych účinkov. Vecno-právne účinky kúpnej zmluvy sú pre toto konanie irelevantné a mali by význam, len ak by žalobca žiadal nahradiť jej prejavenu vôľu. Navyše, ak by aj súd prihliadol na argumentáciu žalobcu ohľadom začiatku plynutia premlčacích lehôt od vkladu vlastníckeho práva, čo nepripúšťa, tak aj v tomto prípade by bolo právo premlčané z dôvodu, že vklady vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom boli vykonané v júli 2021 a návrh na rozšírenie okruhu žalovaných bol žalobcom súdu doručený až dňa 20. 02. 2025. Argumentácia žalobcu je za daného skutkového stavu bezpredmetná.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec na nariadenom odvolacom pojednávaní a po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, pretože je vo výroku vecne správny, i keď z iných právnych dôvodov ako uviedol súd prvej inštancie.

7. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca podal na súd prvej inštancie dňa 18. 11. 2021 žalobu, ktorou žiadal, po pripustení zmeny žaloby v priebehu konania, určiť, že kúpna zmluva uzavretá dňa 02. 06. 2021 žalovanou, vklad povolený Okresným úradom Nové Zámky odbor katastrálny pod V 3461/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 15977 m² neplatná. Tiež žiadal určiť, že kúpna zmluva uzavretá dňa 25. 06. 2021 žalovanou, vklad povolený Okresným úradom Nové Zámky odbor katastrálny pod V 4194/2021, je v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Nové Zámky, v kat. úz. E. F., na liste vlastníctva č. XXXX, ako parcela reg. „E“ č. 3719/100 o výmere 15977 m² neplatná. Svoj nárok oprel o ustanovenia § 40a, § 140 Občianskeho zákonníka, udávajúc, že žalovaná porušila jeho predkupné právo k spoluvlastníckym podielom bývalých spoluvlastníkov.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločensťvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

11. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petitom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

12. Prejednávajúc podané odvolanie žalobcu, s ohľadom na jeho rozsah a odvolacie dôvody, dospel odvolací súd k záveru o potrebe nariadenia odvolacieho pojednávania na prejednanie podaného odvolania proti napadnutému rozhodnutiu, keď mal za to, že sú tu iné právne dôvody, než tie, z ktorých vychádzal súd prvej inštancie a na základe ktorých prijal vo výroku správne rozhodnutie. Postupom odvolacieho súdu tak došlo k potvrdeniu napadnutého rozhodnutia ako vo výroku vecne správneho, keď odvolací súd nezhliadol dôvody na postup v zmysle ustanovenia § 388 CSP, ani na postup v zmysle ustanovenia § 389 CSP, tak ako navrhoval odvolateľ. Keďže odvolací súd je dôvodmi podaného odvolania viazaný, pri jeho prejednaní sa zaoberal takto vymedzenými odvolacími dôvodmi žalobcu, ku ktorým udáva nasledovné:

13. Pokiaľ žalobca vytkol súdu prvej inštancie to, že tento nesprávne zamietol návrh o pristúpení ďalších žalovaných do konania, pričom mal tomuto návrhu vyhovieť, s takýmto tvrdením žalobcu sa odvolací súd stotožňuje. Postup súdu prvej inštancie, ktorý nepripustil vstup ďalších žalovaných do konania, považuje odvolací súd za nesprávny. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že by pripustením vstupu ďalších žalovaných do konania bola porušená zásada hospodárnosti konania a daná potreba ďalšieho dokazovania. Naopak, má za to, že i po vyhovení tomuto procesnému návrhu žalobcu bolo možné prijať meritórne rozhodnutie vo veci i bez vykonania ďalšieho dokazovania. Rovnako neobstojí ani argumentácia súdu prvej inštancie, že na strane žalovanej nenastali žiadne skutočnosti, s ktorými by sa spájal prechod alebo prevod práv a povinností, o ktorých sa koná, pretože táto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia procesného inštitútu upraveného v § 79 CSP. Ustanovenie § 79 CSP upravuje pristúpenie ďalšieho subjektu do konania, teda rozšírenie okruhu

účastníkov na strane žalobcu alebo žalovaného, ak to povaha veci alebo tvrdený hmotnoprávny základ sporu odôvodňuje. Predmetom skúmania pri rozhodovaní podľa § 79 CSP preto nie je existencia právnej skutočnosti spôsobujúcej prechod alebo prevod práv či povinností medzi pôvodným a novým subjektom. Takéto okolnosti sú relevantné pre procesné nástupníctvo podľa ustanovení upravujúcich zmenu účastníka z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie, nie však pre pristúpenie ďalšieho účastníka do konania. Ani skutočnosť, že by sa žalobca voči do konania vstupujúcim žalovaným už nemohol úspešne domáhať svojho nároku, pretože tento bol uplatnený po uplynutí premlčacej lehoty, neodôvodňovala súdom prvej inštancie zvolený procesný postup, pretože rozhodovanie o pristúpení ďalších účastníkov do konania predstavuje procesné rozhodnutie, ktorého účelom je vytvoriť riadny procesný rámec konania a zabezpečiť, aby o uplatnenom nároku bolo rozhodnuté za účasti všetkých subjektov, ktorých práv a povinností sa výsledok konania môže dotýkať. Pri posudzovaní takéhoto návrhu súd skúma predovšetkým splnenie procesných predpokladov takéhoto postupu, najmä existenciu tvrdeného právneho vzťahu k predmetu konania a procesnú vhodnosť alebo potrebnosť účasti ďalšieho subjektu, a nie samotnú dôvodnosť žalobného nároku voči pristupujúcim subjektom, ani posudzovanie hmotnoprávných námietok, ktoré patria do rozhodovania vo veci samej.

14. V kontexte vyššie uvedeného mal tak odvolací súd za to, že súdu prvej inštancie nič nebránilo v tom, aby návrhu na pristúpenie ďalších žalovaných vyhovel a následne vo veci samej rozhodol. Avšak, i napriek tomu, že tento postup súdu prvej inštancie nebol správny, odvolací súd sa nestotožnil s návrhom žalobcu na zrušenie rozhodnutia vo veci samej, v spojení so zrušením nesprávneho procesného rozhodnutia súdu prvej inštancie postupom v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/, ods. 2 CSP, a to z dôvodu, že vada právoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, v danom prípade nemala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, tak ako to ustanovenie § 365 ods. 2 CSP predpokladá. Je tomu tak z tohto dôvodu, že rozhodnutie o nepripustení vstupu ďalších žalovaných do konania, i keď nesprávne (z dôvodov uvedených vyššie) nemalo vplyv na správnosť výroku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobcu.

15. Bezpochyby, po pripustení ďalších žalovaných do konania, a to ďalších účastníkov napádaných právnych úkonov, by už súd prvej inštancie nemohol konštatovať nedostatok vecnej pasívnej legitímácie, tak ako to v napadnutom rozhodnutí uzavrel, pretože okruh účastníkov konania na strane žalovaných by bol správny. Avšak, z okolností prejednávanej veci je nesporný fakt, že žalobca sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov ako nároku, ktorý mu porušením jeho predkupného práva vznikol, nedovolal voči všetkým účastníkom napádaných právnych úkonov, keď je nesporné, že tohto nároku sa dovolal len voči žalovanej. Je totiž jednoznačné a vyplýva to zo samotného vyjadrenia žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu, že zo strany žalobcu neboli vykonané žiadne úkony voči I. J., E. H. a M. H., ako účastníkom napádaných právnych úkonov, ktorými by sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti napádaných kúpnych zmlúv, pre porušenie predkupného práva i voči týmto subjektom. Pritom platí, že dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu pre porušenie zákonného predkupného práva spoluvlastníka musí smerovať voči všetkým účastníkom právneho úkonu, ktorého neplatnosť sa namieta, keďže účinky relatívnej neplatnosti sa nevyhnutne dotýkajú právnej sféry všetkých subjektov, ktoré tento právny úkon uzavreli. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti treba považovať za jednostranný výslovný prejav vôle, z ktorého musí byť zrejmé, že relatívna neplatnosť právneho úkonu sa skutočne uplatňuje a v čom konkrétne vada právneho úkonu, ktorý má za následok neplatnosť, spočíva. Právne následky dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu nastávajú okamihom dôjdenia tohto prejavu vôle do dispozičnej sféry druhého účastníka. Zákon pre to, aby nastali účinky tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu, neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto formy neplatnosti. Možno tak urobiť i žalobou podanou na súde. Právo dovolat sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť od okamihu, kedy právo mohlo byť vykonané po prvý raz.

16. V kontexte vyššie konštatovaného je potom potrebné uzavrieť len to, že bez ohľadu na to, či súd prvej inštancie nesprávne nepripustil vstup ďalších účastníkov do konania na strane žalovaných, alebo by tomuto návrhu na vstup ďalších žalovaných vyhovel, nie to nemení na fakte, že žalobca hmotnoprávnu podmienku účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu voči všetkým účastníkom napádaných právnych úkonov nespĺnil. Preto je dôvodné konštatovať, že vada v postupe súdu prvej inštancie nemala reálny vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej a na správny výsledok tohto sporu, pretože ani nesprávne rozhodnutie o nepripustení ďalších žalovaných do konania nemohlo zvrátiť fakt, že relatívna neplatnosť právnych úkonov nebola žalobcom uplatnená voči všetkým účastníkom

napádaných právnych úkonov. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov len voči žalovanej ako jednej z účastníkov namietaných kúpnych zmlúv nemôže vyvolať zamýšľané právne následky vo vzťahu k celému právnomu úkonu.

17. Treba tiež uviesť, že aj skutočnosť, že by na základe pripusteného vstupu do konania boli účastníkmi konania i ďalší účastníci napádaných právnych úkonov (I. J., E. H. a M. H.) a že by k dovolaniu sa relatívnej neplatnosti voči ním došlo doručením podanej žaloby, takéto dovolanie sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov by bolo urobené po uplynutí trojročnej premlčacej doby. V kontexte žalobcom tvrdeného, že premlčacia doba na podanie žaloby, ktorá by zároveň predstavovala úkon dovolania sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov, začína plynúť až povolením vkladu do katastra nehnuteľností na základe predmetných zmlúv, treba uviesť, že takýto názor žalobcu je nesprávny, keď je opakovane judikované, že v prípade dovolania sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov v dôsledku porušenia predkupného práva spoluvlastníka platí, že toto jeho predkupné právo bolo porušené v okamihu, kedy došlo k vzniku právneho úkonu, lebo vtedy vznikol právny dôvod (titulus), ktorý je základom porušenia predkupného práva a okamih, kedy došlo k porušeniu predkupného práva nemožno posúvať až do dňa zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Avšak i v prípade, že by sa súd stotožnil s inak nesprávnou argumentáciou žalobcu, nie to nemení na konštatovaní o nedodržaní zákonnej premlčacej lehoty na dovolanie sa relatívnej neplatnosti. V konkrétnostiach danej veci, teda premlčacia doba pre právo dovolania sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov začala plynúť v prípade zmluvy uzatvorenej žalovanou ako kupujúcou s predávajúcimi I. J. a E. H. dňa 03. 06. 2021 (dňa nasledujúci po jej uzatvorení) a uplynula dňa 03. 06. 2024 a v prípade zmluvy uzatvorenej žalovanou ako kupujúcou s predávajúcou M. H. začala plynúť dňa 26. 06. 2021 a uplynula dňa 26. 06. 2024. S ohľadom na žalobcom uplatnený návrh na pristúpenie menovaných účastníkov právnych úkonov do konania dňa 20. 02. 2025, je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že samotný návrh na tento vstup bol podaný po uplynutí premlčacej doby. V súvislosti so žalobcom namietaným nevypovedaním menovaných účastníkov zmluvy ako svedkov odvolací súd udáva, že táto okolnosť nemá žiadny vplyv na výsledok sporu a nepredstavuje esenciálny dôkaz pre konanie, tak ako tvrdil žalobca. V kontexte odvolacej argumentácie žalobcu je plne irelevantné, či menovaní o podanej žalobe vedeli alebo nie, pretože len potenciálna vedomosť nemôže mať žiaden vplyv na existenciu konkrétneho úkonu žalobcu dovolania sa relatívnej neplatnosti a ani na plynutie premlčacej lehoty, ktorá začína plynúť objektívne, okamihom, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát a na jej plynutie nemá vplyv žalobcom udávaná prípadná vedomosť o prebiehajúcom súdnom spore, ktorého neboli účastníci. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd zamietol i návrh žalobcu na doplnenie dokazovania výsluchom menovaných svedkov, ním prezentovaný na odvolacom pojednávaní, keď tak, ako už uviedol, išlo o návrh na dokazovanie bez akéhokoľvek vplyvu na rozhodnutie vo veci.

18. Pokiaľ žalobca dôvodil, že nemal za to, že vo veci existuje procesný nedostatok v podobe nedostatku vecnej legitímácie žalovaných, vychádzajúc z predpokladu, že tak prvoinštančný, ako i odvolací súd majú z úradnej povinnosti skúmať procesné podmienky počas celého konania a v prípade ich zistenia a nemožnosti odstránenia boli povinní konanie zastaviť, s takouto argumentáciou žalobcu odvolací súd nesúhlasí. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) nie je nedostatkom procesnej podmienky podľa § 161 CSP, ale otázkou hmotnoprávneho posúdenia nároku. Preto nemá za následok zastavenie konania, ale zamietnutie žaloby rozsudkom. Procesné podmienky predstavujú podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Ide najmä o právomoc súdu, procesnú subjektivitu strán, spôsobilosť konať pred súdom, riadne zastúpenie, neexistenciu prekážky litispendencie alebo rei iudicatae a podobne. Vecná legitímácia však medzi procesné podmienky nepatrí. Vecná legitímácia predstavuje stav vyplývajúci z hmotného práva, keď: aktívne vecne legitimovaný je ten, komu podľa hmotného práva patrí uplatnené právo a pasívne vecne legitimovaný je ten, komu podľa hmotného práva zodpovedá uplatnená povinnosť. Teda, ak súd dospeje k záveru, že žalobca nie je nositeľom uplatneného práva alebo žalovaný nie je subjektom tvrdenej povinnosti, nejde o nedostatok podmienok konania podľa § 161 CSP, ale o nedôvodnosť žaloby, s následkom zamietnutia žaloby rozsudkom. Pokiaľ potom súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia veci konštatoval, že vo veci neexistuje procesná prekážka podľa § 161 CSP, ktorá by bránila v prejednaní veci, s takýmto konštatovaním treba súhlasiť a súčasne opätovne dodať, že pod procesnú prekážku podľa § 161 CSP nemožno zahrnúť nedostatok vecnej legitímácie strany sporu v konaní. Ani odvolací súd pri prvom rozhodovaní o podanom odvolaní proti napadnutému rozsudku nemal dôvod posudzovať hmotnoprávny nárok žalobcu i z hľadiska vecnej legitímácie, pretože viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý

nesprávne zamietol návrh žalobcu z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení ako procesnoprávnej podmienky konania a výlučne táto sporná právna otázka bola predmetom prejednávania veci odvolacím súdom, ktorý uzavrel, že súd prvej inštancie túto procesnoprávnu podmienku posúdil nesprávne, keď v prípade podanej žaloby sa v zmysle ustanovenia § 137 písm. d/ CSP skúma jej procesná prípustnosť, ktorá je v danom prípade daná. Až následne súd prvej inštancie pristúpil k vecnému prejednávaniu veci a v rámci neho i k posúdeniu existencie vecnej legitímácie na oboch stranách sporu, ktorej skúmanie v situácii, že by žaloba ako taká nebola procesne prípustným prostriedkom ochrany žalobcu, bolo ako podmienky vyplývajúcej z hmotného práva v danom štádiu konania neúčelné. I keď je zrejmé, že súd skúma vecnú legitímáciu strán sporu v konaní ex offio, s ohľadom na priebeh tohto konania odvolací súd má za to, že procesný postup súdov, tak provinštančného. ako i odvolacieho, ktorý riešil otázky súvisiace s hmotným právom a vrátane neho i vecnú legitímáciu strán sporu až po vyriešení procesnoprávnej otázky samotnej procesnej prípustnosti žaloby, nepovažuje za nesprávny, ale predstavujúci vnútorne logický postup zodpovedajúci logickej následnosti priebehu samotného konania. K uvedenému odvolací súd ešte udáva, že je to žalobca, ktorý nesie zodpovednosť za riadne určenie subjektov sporu a za posúdenie ich vecnej legitímácie už pri podaní žaloby. Súd nie je povinný suplovať procesnú aktivitu žalobcu, ani ho vopred usmerňovať v otázkach hmotnoprávnej legitímácie strán. Predbežné právne posúdenie veci zo strany súdu nemá charakter procesného návodu, ktorým by súd preberal zodpovednosť za správne určenie žalovaného subjektu. Žalobca preto nemôže legitímne očakávať, že až na základe predbežného názoru súdu začne riešiť otázku vecnej legitímácie strán sporu. Riziko nesprávneho určenia strán sporu nesie žalobca ako dominus litis. Odvolací súd zároveň nemá za to, že by napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo rozhodnutím prekvapivým, keď za prekvapivé rozhodnutie je potrebné považovať také rozhodnutie, ktoré vychádza z právneho alebo skutkového záveru, ku ktorému sa účastník nemal možnosť vyjadriť a ktorý nebolo možné, vzhľadom na priebeh konania, predvídať, čo podľa názoru odvolacieho súdu nie je prípad prejednávanej veci. Na uvedené nemá vplyv ani to, že pred rozhodnutím vo veci samej súd prvej inštancie vydal procesne nesprávne uznesenie, ku ktorému sa odvolací súd vyjadril vyššie. Samotná skutočnosť, že súd dospel k záveru o nedostatku vecnej legitímácie, ešte automaticky neznamená prekvapivé rozhodnutie, ak otázka vecnej legitímácie predstavovala jednu z rozhodujúcich otázok konania, strany mali možnosť tvrdiť a dokazovať a taký záver bol vzhľadom na priebeh konania objektívne predvídateľný. Ak by sa v tomto smere vo vzťahu k argumentácii žalobcu o nevypočutí svedkov núkala argumentácia o nemožnosti dokazovať, treba uviesť, že je to súd, ktorý rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom za dôkaz dôležitý pre konanie nemožno považovať taký dôkaz, ktorý nie je spôsobilý preukázať právne rozhodné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci, čo v danom prípade výsluch navrhovaných svedkov podľa názoru odvolacieho súdu, v kontexte toho, čo bolo pre právne posúdenie veci podstatné, nebol.

19. Napokon, pokiaľ žalobca namietal, že ako strana sporu neobdržal, na rozdiel od žalovanej, oznámenie súdu, že výsluch navrhovaných svedkov vykonaný nebude, čím podľa jeho názoru došlo k zásadnému porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd udáva, že nemožno vylúčiť, že v procese priebehu súdneho konania dôjde zo strany súdu k procesnému pochybeniu, avšak takéto pochybenie predstavuje porušenie práva strany na spravodlivý proces v prípade, že dosiahne takú intenzitu, ktorá znemožňuje realizáciu práv strany sporu, čo podľa názoru odvolacieho súdu v situácii, že žalobca neobdržal oznámenie o nevykonaní výsluchu svedkov, na rozdiel od žalovanej, ktorej povinnosťou bolo zabezpečiť účasť svedkov na pojednávaní a z obsahu tohoto oznámenia vyplynulo i to, že túto účasť nie je potrebné zabezpečiť, za takýto prípad rozhodne považovať nemožno.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, avšak z iných právnych dôvodov, ktoré pre zamietnutie žaloby vzhliadol súd prvej inštancie a ktoré sú podrobne uvedené vyššie.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako úspešnej strane sporu v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).